

**CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
ODJELJENJE ZA BANKARSTVO
SLUŽBA FRONT OFFICE**

Sarajevo, 05.06.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
29.05.2017.- 02.06.2017.

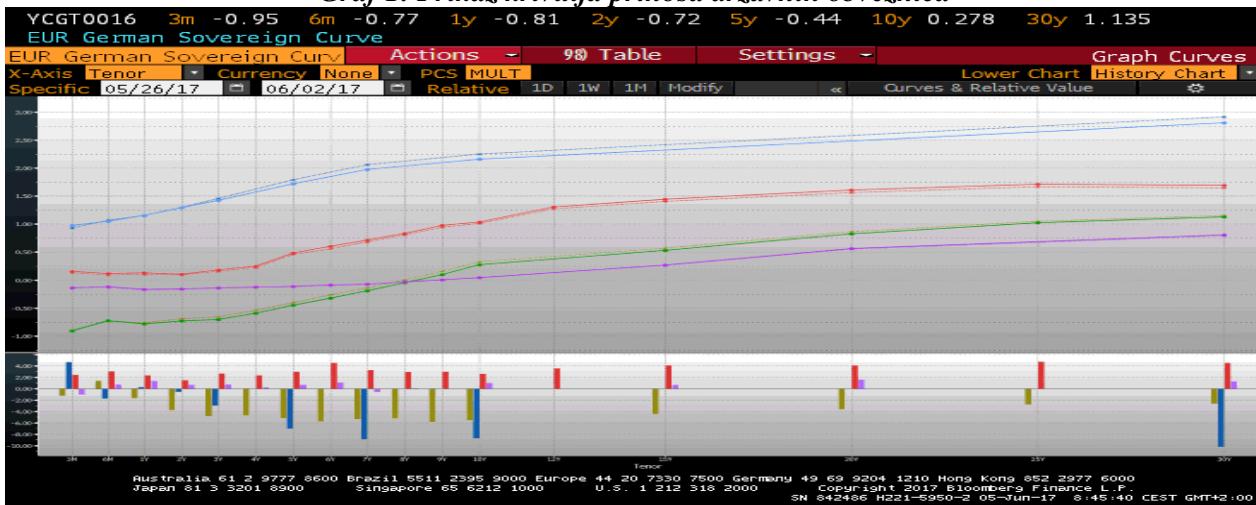
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan									
	26.5.17	-	2.6.17	26.5.17	-	2.6.17	26.5.17	-	2.6.17							
2 godine	-0,68	-	-0,72	↘	1,29	-	1,29	↗	0,09	-	0,11	↗	-0,16	-	-0,15	↗
5 godina	-0,39	-	-0,45	↘	1,79	-	1,72	↘	0,46	-	0,49	↗	-0,12	-	-0,11	↗
10 godina	0,33	-	0,27	↘	2,25	-	2,16	↘	1,01	-	1,04	↗	0,04	-	0,06	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	26.5.17	-	2.6.17	
3 mjeseca	-0,825	-	-0,810	↗
6 mjeseci	-0,740	-	-0,726	↗
1 godina	-0,738	-	-0,760	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za period od 3 mjeseca do 30 godina na dane 02.06.2017. godine (pone linije) i 26.05.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Svjetska banka je objavila prognoze globalnog ekonomskog rasta, prema kojim se tokom ove godine očekuje rast svjetske privrede za 2,7%, a tokom naredne za 2,9%. Navedni podaci upućuju na ubrzanje ekonomskog rasta s obzirom na to da je tokom 2016. godine zabilježen rast od 2,4%. Analitičari ove institucije upozorili su na rizik od protekcionizma, goopolitičkih sukoba i mogućih finansijskih poteškoća na globalnim finansijskim tržištim u slučaju povećanja kamatnih stopa u SAD.

EUROZONA

Pad prinosa sigurnijih obveznica eurozone nastavljen i početkom protekle sedmice nakon što je u kvartalnom izlaganju pred Parlamentom EU predsjednik ECB-a Draghi ponovio da je eurozoni i dalje potrebna značajna podrška koja dolazi iz monetarne politike ECB-a, kako bi se apsorbovale slabosti i obnovila stabilna inflacija, čak i ako privredni rast dobija na snazi. Zvanični podaci koji su objavljeni protekle sedmice su pokazali upravo da privredni rast dobija na postepenoj snazi, da se nezaposlenost smanjuje, ali i da inflacija još uvijek ne napreduje ka ciljanom nivou, te je u maju zabilježila najniži nivo

od početka tekuće godine. Suprotno tome je bila izjava člana UV ECB-a Weidmanna koji je izjavio da ECB počinje da raspravlja da li da poboljšane ekonomske izglede uključi u sopstvene smjernice o kretanju monetarne politike. On je dodao da jačanje privrede čini vjerovatnijim da rast inflacije nije samo trenutnog karaktera, kao i da bi inflacija nastavila da raste više u odnosu na prethodne godine, čak i ako bi neki stimulansi bili povučeni, te da bi ECB trebalo da razmisli o uticaju politike na profitabilnost banaka. Prema prognozama Svjetske banke očekuje se da će privreda eurozone tokom ove godine zabilježiti rast od 1,7%, dok se za narednu godinu očekuje usporenje rasta na nivo od 1,5%.

Prinosi njemačkih obveznica su zbog gorenavedenog smanjeni za 4 do 6 baznih poena u odnosu na prethodnu sedmicu. Izuzetak ovakvom kretanju bili su prinosi italijanskih obveznica, koji su zabilježili rast zbog špekulacija o održavanju prijevremenih izbora ove jeseni. Tako je prinos desetogodišnjih italijanskih obveznica povećan za 16 baznih poena na sedmičnom nivou.

Francuska je emitovala desetogodišnje obveznice (0,72%), obveznice s dospijećem od 15 godina (1,10%), kao i s dospijećem od 22 godine (1,51%). Italija je po manjim prinosima emitovala petogodišnje (0,88%) i desetogodišnje (2,15%) obveznice, dok je Španija emitovala četvorogodišnje obveznice (0,021%) i obveznice s dospijećem od 50 godina (3,25%). Francuska je emitovala tromjesečne (-0,592%), šestomjesečne (-0,587%) i jednogodišnje (-0,541%), Belgija tromjesečne (-0,607%) i šestomjesečne (-0,603%), a Italija šestomjesečne (-0,358%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	MAJ	110,0	109,2
2.	PMI indeks radnointenzivnog sektora – EZ	MAJ	57,0	57,0
3.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	APR	4,5%	4,3%
4.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	MAJ	1,5%	1,4%
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	APR	9,4%	9,3%
6.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	MAJ	5,7%	5,7%
7.	Stopa nezaposlenosti – Italija	MAJ	11,6%	11,1%
8.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	MAJ	-	6,8%
9.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	MAJ	-110,0	-111,9
10.	GDP – Austrija (kvartalno)	I kvartal	-	0,6%
11.	GDP – Belgija (kvartalno)	I kvartal	-	0,6%
12.	GDP – Finska (kvartalno)	I kvartal	1,0%	1,2%
13.	GDP – Italija (kvartalno)	I kvartal	0,2%	0,4%
14.	GDP – Francuska (kvartalno) – 2. prelim. podatak	I kvartal	0,3%	0,4%
15.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	APR	2,2%	-0,9%
				2,9%

SAD

Prinosi američkih dvogodišnjih obveznica nisu bilježili promjene na sedmičnom nivou, dok su prinosi petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica smanjeni za 7, odnosno 9 poena, respektivno. Dionički indeks Dow Jones je tokom protekle sedmice povećan za 0,60% na sedmičnom nivou, dok je indeks S&P 500 povećan za 0,96%. Tokom protekle sedmice objavljena su sva od tri najvažnija ekonomska pokazatelja. Fedova preferirajuća mjera stope inflacije, PCE deflator, je smanjena na najniži nivo od decembra prošle godine, dok je stopa nezaposlenosti smanjena na najniži nivo u posljednjih 16 godina. Ipak, podaci o broju zaposlenih po sektorima koji su objavljeni u petak su razočarali učesnike na finansijskim tržištima i podstakli zabrinutost o stanju američke privrede u drugom kvartalu, nakon što je tokom prvog kvartala zabilježen anemičan ekonomski rast. Ipak, navedeno nije uticalo na očekivanja tržišnih učesnika da će FOMC tokom ovog mjeseca povećati referentnu kamatnu stopu. Prema redovnom Fedovom izvještaju o stanju u domaćoj privredi, poznatijem kao „Beige Book“, koji je objavljen tokom protekle sedmice, većina od ukupno 12 Fedovih oblasti je izrazila pozitivna kratkoročna očekivanja uprkos nedavnom slabljenju lične potrošnje.

Član Fedovog Odbora guvernera Powell je u prošlonedeljnoj izjavi poslao snažnu poruku da očekuje takvu odluku na narednom sastanku FOMC-a. Prema njegovim riječima, postepeno povećanje inflacije u SAD je pauzirano pod uticajem faktora prolaznog karaktera, te postoji dobra osnova za njen dalji rast.

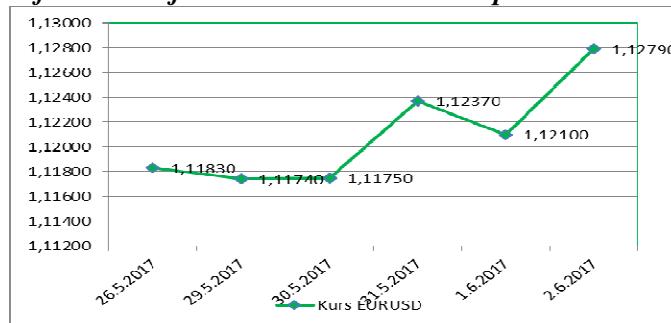
Prema prognozama Svjetske banke, privreda SAD bi tokom ove godine mogla zabilježiti rast od 2,1%, što je znatno bolje od nivoa koji je zabilježen tokom 2016. godine, kada je rast GDP-a SAD iznosio 1,6%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	MAJ	4,4%	4,3%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	MAJ	182.000	138.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	MAJ	175.000	147.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	MAJ	5.000	-1.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	MAJ	2,6%	2,5%
6.	PCE deflator (G/G)	APR	1,7%	1,7%
7.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	APR	0,4%	0,4%
8.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	APR	0,4%	0,4%
9.	Indeks fabričkih porudžbina (M/M)	APR	0,4%	0,2%
10.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	MAR	0,7%	0,9%
11.	Trgovinski bilans (milijarde USD)	APR	-46,1	-47,6
12.	PMI indeks prerađivačkog sektora	MAJ	52,5	52,7
13.	ISM indeks prerađivačkog sektora	MAJ	54,8	54,9
14.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. MAJ	238.000	248.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD povećan s nivoa od 1,1183 na nivo od 1,1279.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

I prethodna sedmica Velikoj Britaniji je, kao i sedmica prije nje, protekla u očekivanjima vezanim za Brexit i predstojeće izbore. Rezultati istraživanja objavljeni početkom protekle sedmice su pokazali da premijerka May ipak ima velike šanse da pobijedi na predstojećim izborima, ali je već sutradan novo istraživanje pokazalo da bi Konzervativna partija mogla izgubiti većinu u Parlamentu nakon predstojećih izbora.

May je izjavila da želi duboke i specijalne partnerske odnose s EU, čime je odgovorila na sugestije kancelarke Merkel da se EU više ne može u potpunosti osloniti na Veliku Britaniju.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Neto potrošački krediti (u milijardama GBP)	APR	1,5	1,5
2.	Odobreni hipotekarni krediti	APR	66.000	64.600
3.	Monetarni agregat M4 (G/G)	APR	-	8,2%
4.	Nationwide cijene kuća (G/G)	MAJ	2,4%	2,1%
5.	PMI indeks radointenzivnog sektora	MAJ	56,5	56,7
6.	PMI indeks građevinskog sektora	MAJ	52,6	53,1

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je blago aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,87310, na nivo od 0,87558, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,2804 na nivo od 1,2888.

JAPAN

Prinosi japanskih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili blagi rast za jedan do dva bazna poena u odnosu na prethodnu sedmicu. Tokom protekle sedmice objavljen je podatak o nepromijenjenom nivou stope nezaposlenosti u Japanu u odnosu na prethodni mjesec, koja je tokom aprila iznosila 2,8%. Ovaj pokazatelj se i dalje nalazi na najnižem nivou od juna 1994. godine. U petak je objavljena informacija da bilans stanja BoJ trenutno iznosi 500 biliona JPY (4,5 biliona USD), koliko iznosi i trenutni nivo Fedovog bilansa stanja. Međutim, prema mišljenju analitičara, ovakva monetarna politika nije uspjela da podstakne rast stope inflacije da dostigne ciljani nivo od 2,0%, a tokom aprila stopa inflacije u Japanu je iznosila 0,4% na godišnjem nivou.

Prema prognozama Svjetske banke očekuje se da bi japanska privreda tokom ove godine mogla zabilježiti rast od 1,5%, a tokom 2018. godine očekuje se usporenje ekonomskog rasta na nivo od 1,0%.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

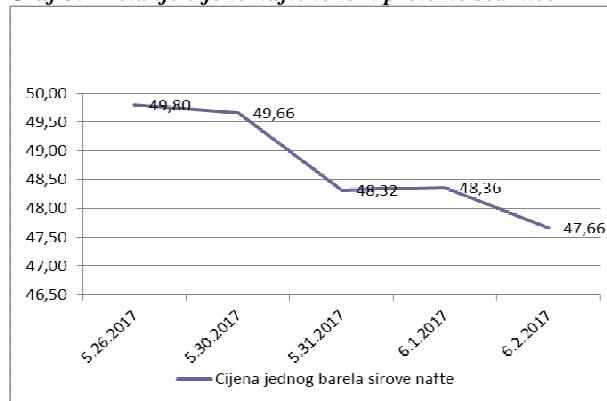
Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	APR	2,8%	2,8%
2.	Indeks maloprodaje (M/M)	APR	-0,2%	0,2%
3.	Indeks industrijske prozvodnje (preliminarno – M/M)	APR	4,2%	-1,9%
4.	Indeks kapitalne potrošnje (G/G)	I kvartal	4,0%	3,8%
5.	Profit kompanija (G/G)	I kvartal	-	16,9%
6.	Indeks potrošačkog povjerenja	MAJ	43,5	43,2
7.	Monetarna baza (G/G)	MAJ	-	19,8%

Tokom protekle sedmice JPY je blago deprecirao u odnosu na EUR, dok je aprecirao u odnosu na USD. Kurs EURJPY je povećan tokom protekle sedmice s nivoa od 124,50 na nivo od 124,58, dok je kurs USDJPY smanjen s nivoa od 111,33 na nivo od 110,40.

NAFTA I ZLATO

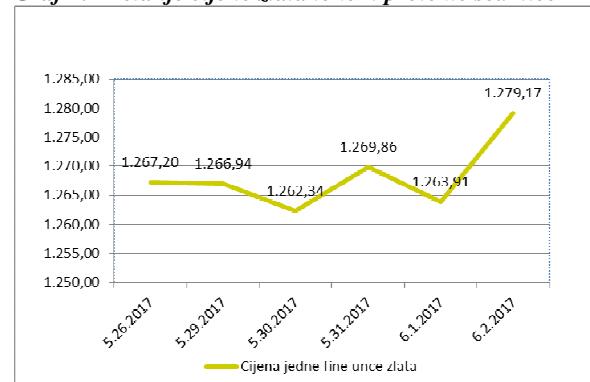
Njutorška berza nafte je zbog praznika u SAD bila zatvorena tokom trgovanja u ponedjeljak, te je na otvaranju trgovanja u utorak cijena jednog barela ovog energenta iznosila 49,80 USD (44,53 EUR) i do kraja dana nije bilježila značajnije promjene. Tokom trgovanja u srijedu cijena nafte je smanjena nakon što je objavljena informacija da je proizvodnja nafte u Libiji povećana tokom maja na nivo od 827.000 barela dnevno, što je uzrokovalo da se prvi put u ovoj godini poveća mjesecni nivo proizvodnje OPEC-a. Objavljanje informacije o smanjenju američkih zaliha nafte tokom prethodne sedmice za 6,43 miliona barela, nije podstaklo rast cijene ovog energenta, jer je istovremeno objavljena i informacija da je proizvodnja nafte u SAD tokom maja povećana na nivo 9,237 miliona barela, odnosno na najviši nivo od augusta 2015. godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,66 USD (42,26 EUR), što na sedmičnom nivou predstavlja smanjenje od 4,3%, a ujedno predstavlja i najniži nivo cijene zabilježen u posljednjih mjesec dana.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.267,20 USD (1.133,15 EUR). Cijena zlata je tokom protekle sedmice bilježila rast pod uticajem jačanja političkih neizvjesnosti u SAD, te pogoršanja odnosa ove zemlje i ostalih članica G7, ali i pod uticajem deprecijacije USD. Polovinom protekle sedmice objavljeni su pozitivni ekonomski pokazatelji za SAD, koji su uz izjave pojedinih Fedovih zvaničnika, uticali na rast očekivanja da će FOMC tokom tekućeg mjeseca povećati referentnu kamatnu stopu, što je informacija koja nepovoljno utiče na kretanje cijene ovog plamenitog metala. Ipak, objavljanje podataka o promjeni broja zaposlenih po sektorima u SAD, koji su razočarali investitore, uprkos smanjenju stope nezaposlenosti u SAD na najniži nivo od 2001. godine, tokom trgovanja u petak uticalo je na značajan rast cijene zlata za 15,26 USD na dnevnom nivou. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.279,17 USD (1.134,12 EUR), što je najviši nivo zabilježen u posljednjih mjesec i po dana.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.